

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

8158 *Reial decret 344/2025, de 22 d'abril, pel qual es modifiquen el Reial decret 306/2020, d'11 de febrer; el Reial decret 637/2021, de 27 de juliol, i el Reial decret 1053/2022, de 27 de desembre, en matèria de vigilància del titular de l'explotació.*

La normativa de la Unió Europea en matèria de sanitat animal ha experimentat una profunda transformació en els últims anys, i ha adoptat un enfocament preventiu amb el lema «val més prevenir que curar». Aquesta transformació se centra a millorar l'estatus sanitari de la cabanya ramadera mitjançant mesures preventives i un rigorós control i vigilància de malalties, amb la finalitat de reduir-ne la incidència i minimitzar l'impacte de possibles brots.

Així mateix, és imprescindible abordar la sanitat animal des de la perspectiva One Health («Una sola salut»), iniciativa global la finalitat de la qual és garantir un enfocament holístic a l'hora de fer front a les amenaces per a la salut dels animals, els éssers humans, les plantes i el seu entorn. L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació, l'Organització Mundial de Sanitat Animal, el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient i l'Organització Mundial de la Salut s'han compromès amb aquest enfocament. El concepte d'«Una sola salut» resumeix una idea que es coneixia des de fa més d'un segle: que la salut humana i la salut animal són interdependents i estan lligades a la salut dels ecosistemes en els quals existeixen, per la qual cosa s'ha de concebre i aplicar com un enfocament global col·laboratiu per comprendre els riscos per a la salut humana i animal, i la salut de l'ecosistema en conjunt.

Per a això, el Reglament (UE) 2016/429 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de març de 2016, relatiu a les malalties transmissibles dels animals i pel qual es modifiquen o es deroguen alguns actes en matèria de sanitat animal («legislació sobre sanitat animal»), assigna als operadors una sèrie de responsabilitats en aspectes com la bioseguretat, l'ús prudent i responsable dels medicaments veterinaris i la prevenció i el control de malalties. Tanmateix, encara que aquestes responsabilitats recauen en l'operador, la seva implantació requereix la intervenció d'un veterinari, que pugui supervisar i assessorar en l'aplicació de mesures sanitàries d'acord amb el que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, l'article 6.2.d) de la qual estableix que als professionals veterinaris els correspon «el control de la higiene i de la tecnologia en la producció i l'elaboració d'aliments d'origen animal, així com la prevenció i la lluita contra les malalties animals, particularment les zoonosis, i el desenvolupament de les tècniques necessàries per evitar els riscos que la vida animal i les seves malalties poden comportar en l'home».

A més, el Reglament preveu la necessitat de dur a terme visites zoosanitàries en els establiments que alberguen animals. Aquestes visites inclouen la supervisió del compliment dels aspectes sanitaris i de benestar animal a l'explotació, recomanacions per reparar deficiències, la reducció de l'ús d'antibiòtics i la detecció de signes clínics indicatius de malalties. Igualment, aquestes visites les ha de portar a terme un professional veterinari amb una freqüència basada en el risc que presenti cada establiment, de conformitat amb els criteris de l'article 25.1 del Reglament.

La sanitat i el benestar animal són matèries inescindibles, d'aquí que el legislador les agrupi com una mateixa matèria, principalment a la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, i la Sentència del Tribunal Constitucional 58/2015, de 18 de març de 2015, ha

reconegut la competència en aquest sentit de l'Administració General de l'Estat. Això s'explica detalladament en la Sentència núm. 1457/2021 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem a propòsit de les funcions concretes que estableix per als veterinaris el Reial decret 306/2020, d'11 de febrer, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges porcines intensives, i es modifica la normativa bàsica d'ordenació de les explotacions de bestiar porcí extensiu, en la qual el Tribunal esmentat declara que el titular de l'explotació ha de tenir un assessorament permanent, mitjançant un professional integrat en la gestió ordinària, i que aquest professional «no pot ser cap altre que una persona llicenciada en veterinària» ja que es tracta d'un supòsit d'excepció que recull l'article 12 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, quan autoritza poder supeditar l'accés a determinades activitats «per raons d'ordre públic, de seguretat pública, de salut pública o de protecció del medi ambient» i conclou que totes dues facetes de les explotacions intensives, la sanitat i el benestar animal, són pròpies dels professionals veterinaris i de cap manera cal encarregar-les a altres professions titulades.

En aquesta Sentència es declara correcta i lògica la redacció del Reial decret esmentat, en relació amb l'exigència que existeixi una persona que tingui la condició de professional veterinar de l'explotació que assessori i informi qui en sigui titular sobre determinades matèries, com ara la bioseguretat, el benestar o la higiene, o que sigui un professional veterinar qui faci les visites zoonosànitàries periòdiques, atès que és qui té coneixement de les necessitats que la salut i la higiene dels animals requereixen, i pot detectar, una vegada s'han donat per correctes a l'inici de l'activitat de l'explotació intensiva, la necessitat de reparacions o del correcte manteniment de les instal·lacions en què aquests s'allotgen.

Una vegada en vigor aquestes obligacions i declarada la idoneïtat i l'exclusivitat dels professionals veterinaris per elaborar el pla sanitari o el pla de benestar en les explotacions d'animals, cal reduir les càrregues administratives i simplificar els procediments per als ramaders, raó per la qual aquest Reial decret flexibilitza la intensitat de la intervenció de la figura del professional veterinar de l'explotació, que passa a ser una figura voluntària, encara que es manté l'obligatorietat de les visites zoonosànitàries que ha d'efectuar un professional veterinar, d'acord amb el que estipula el Reglament de sanitat animal de la Unió Europea.

Així, aquest Reial decret modifica diversos reials decrets en connexió amb la nova normativa relativa a les obligacions de vigilància del titular de l'explotació i al Pla sanitari integral de les explotacions ramaderes, que elimina la connotació obligatòria del veterinar de l'explotació, del Pla de benestar animal i del PSI, de manera que s'alinea amb els nous criteris de simplificació administrativa en els casos necessaris.

Amb la finalitat de garantir la coherència normativa, es modifiquen el Reial decret 306/2020, d'11 de febrer, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges porcines intensives, i es modifica la normativa bàsica d'ordenació de les explotacions de bestiar porcí extensiu; el Reial decret 637/2021, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les normes bàsiques d'ordenació de les granges avícoles, i el Reial decret 1053/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges bovines, perquè s'hi contingui la voluntarietat del titular de designar un professional veterinar que tingui la condició de veterinar de l'explotació que exerceixi les funcions que conté la nova normativa, i es refereixi el contingut del Pla sanitari integral i del Pla de benestar animal al que s'hi disposa i, d'aquesta manera, atènyer la congruència plena entre les normes d'ordenació sectorials amb les obligacions sanitàries generals que s'hi estableixen.

En tot cas, escau assenyalar que la regulació que preveu aquest Reial decret s'incardina en un grup normatiu més ampli, regulador de les qüestions de sanitat i de benestar animal a les explotacions, en què les obligacions que, de manera horitzontal, recull aquest Reial decret es projecten de manera concreta en el marc de la seva regulació concreta, hagin estat objecte de modificació per formalitzar-les de manera expressa, en els diversos reials decrets reguladors d'aspectes transversals o de tipus de

granges. De la mateixa manera, aquesta normativa s'ha d'entendre sempre sense perjudici de l'aplicació de la resta de regles que regulen diferents aspectes, encara que també relacionats amb la sanitat animal, com són les regles que disciplinen l'actuació dels serveis veterinaris oficials, com ara les que conté l'esmentat Reial decret 990/2022, de 29 de novembre, sobre normes de sanitat i protecció animal durant el transport, o el Reial decret 138/2020, de 28 de gener, pel qual s'estableix la normativa bàsica en matèria d'actuacions sanitàries en espècies cinegètiques que actuen com a reservori de la tuberculosi (complex *Mycobacterium tuberculosis*).

La regulació que conté aquesta norma s'ajusta als principis que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així, d'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, aquesta norma es justifica en la necessitat d'establir una gestió adequada que controli els riscos en la salut pública i la salut animal de l'activitat ramadera. Es compleix el principi de proporcionalitat atès que els requisits s'ajusten a l'interès perseguit i es fonamenten en motius tant de sanitat animal com de salut pública, i la regulació es limita al mínim imprescindible per controlar els riscos en aquests àmbits. Quant al principi de seguretat jurídica, la norma s'insereix coherentment en l'ordenament nacional i de la Unió Europea. El principi de transparència s'ha respectat igualment atès que aquest Reial decret s'ha sotmès al procediment d'informació i participació pública de l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern. Finalment, en aplicació del principi d'eficiència, es limiten les càrregues administratives a les imprescindibles per a la consecució de les finalitats descrites.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1, regles 13a, 16a i 23a, de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, bases i coordinació general de la sanitat i legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, respectivament.

Aquest Reial decret es dicta en virtut de l'habilitació que contenen la disposició final cinquena de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, la disposició final cinquena de la Llei 17/2011, de 5 de juliol, de seguretat alimentària i nutrició, i la disposició final sisena de la Llei 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura dels animals, en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici.

En l'elaboració d'aquesta disposició s'han consultat les comunitats autònomes i el sector implicat.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació i de la vicepresidenta tercera del Govern i ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 22 d'abril de 2025,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació del Reial decret 306/2020, d'11 de febrer, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges porcines intensives, i es modifica la normativa bàsica d'ordenació de les explotacions de bestiar porcí extensiu.*

El Reial decret 306/2020, d'11 de febrer, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges porcines intensives, i es modifica la normativa bàsica d'ordenació de les explotacions de bestiar porcí extensiu, queda modificat de la manera següent:

U. Els apartats 2 i 3 de l'article 4 queden redactats de la manera següent:

«2. Qui tingui la condició de titular de l'explotació ha de complir les obligacions que estableix l'article 3 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril, pel qual s'estableixen les bases de desplegament de la normativa de la Unió Europea

de sanitat animal, pel que fa a les obligacions de vigilància del titular de l'explotació.

3. El titular de l'explotació ha de vetllar perquè la visita zoosanitària es dugui a terme d'acord amb els articles 4 i 5 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.

El titular de l'explotació pot disposar voluntàriament d'un professional veterinari d'explotació d'acord amb el que estableixen els articles 7 i 8 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.»

Dos. L'apartat 2 de l'article 6 s'elimina.

Tres. L'annex IV queda redactat de la manera següent:

«ANNEX IV

Contingut mínim del sistema integral de gestió de les explotacions de bestiar porcí

1. Establiment de responsabilitats i competències dins de l'explotació, inclòs el professional veterinari d'explotació, en cas que se'n disposi.

2. Pla de manteniment de les instal·lacions.

3. Pla de formació en matèria de benestar animal, medi ambient, bioseguretat, sanitat, higiene i maneig dels animals i resistència als tractaments, incloses les resistències antimicrobianes i les seves conseqüències.

4. Pla de gestió de residus no sanitaris.

5. Pla de gestió ambiental i de lluita contra el canvi climàtic:

a) Mesures per a l'optimització de l'ús d'aigua i energia.

b) Mesures per al control de sorolls, partícules, pols i olors.

c) Pla de producció i gestió de fems. Aquest pla ha d'incloure, com a mínim, les qüestions següents:

1r Sistema de recollida i instal·lacions previstes per a l'emmagatzematge dels fems.

2n Producció anual estimada de fems.

3r Descripció de la gestió prevista per als fems, assenyalant la quantia dels que s'han de destinar directament a la valoració agronòmica i les quanties dels que s'han de destinar a un tractament autoritzat.

4t Superfície agrícola o forestal perquè el productor utilitzi els fems i identificació de les parcel·les destinatàries, així com identificació dels operadors autoritzats als quals s'hagi lliurat el fem o, si s'escau, les instal·lacions de tractament autoritzades de destinació dels fems.

6. Quan n'hi hagi, Pla de benestar animal, d'acord amb el que estableix l'article 3.c) del Reial decret 348/2000, de 10 de març, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic la Directiva 98/58/CE, relativa a la protecció dels animals en les explotacions ramaderes.»

Article segon. *Modificació del Reial decret 637/2021, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les normes bàsiques d'ordenació de les granges avícoles.*

El Reial decret 637/2021, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les normes bàsiques d'ordenació de les granges avícoles, queda modificat de la manera següent:

U. Els apartats b) i c) de l'article 4.1 es modifiquen de la manera següent:

«b) Qui tingui la condició de titular de l'explotació ha de complir les obligacions que estableix l'article 3 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril, pel qual s'estableixen les bases de desplegament de la normativa de la Unió Europea

de sanitat animal, pel que fa a les obligacions de vigilància del titular de l'explotació.

c) El titular d'explotació de les explotacions ha de vetllar perquè la visita zoosanitària es dugui a terme d'acord amb els articles 4 i 5 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.

El titular de l'explotació pot disposar voluntàriament d'un professional veterinari d'explotació d'acord amb el que estableixen els articles 7 i 8 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.»

Dos. L'apartat 6 de l'article 7 es modifica de la manera següent:

«6. Totes les explotacions han de poder garantir el subministrament d'aigua en quantitat i qualitat suficient, fins i tot durant els talls de subministrament, i han d'incloure, si escau, el Pla de benestar animal que preveu el sistema de gestió integral de les explotacions avícoles, tal com recull l'apartat 6 de l'annex V, en les mesures implantades amb aquesta finalitat.»

Tres. L'apartat 2 de l'article 9 s'elimina.

Quatre. El contingut de l'annex V se substitueix pel següent:

«ANNEX V

Contingut mínim del sistema integral de gestió de les explotacions avícoles

1. Establiment de responsabilitats i competències dins de l'explotació, inclòs el professional veterinari d'explotació, en cas que se'n disposi.

2. Pla de manteniment de les instal·lacions.

3. Pla de formació en matèria de benestar animal, medi ambient, bioseguretat, sanitat, higiene i maneig dels animals i resistència als tractaments, incloses les resistències antimicrobianes i les seves conseqüències.

4. Pla de gestió de residus no sanitaris.

5. Pla de gestió ambiental i de lluita contra el canvi climàtic:

a) Mesures per a l'optimització de l'ús d'aigua i energia.

b) Mesures per al control de sorolls, partícules, pols i olors.

c) Pla de producció i gestió de fems. Aquest pla ha d'incloure, com a mínim, les qüestions següents:

1r Sistema de recollida i instal·lacions previstes per a l'emmagatzematge dels fems.

2n Producció anual estimada de fems.

3r Descripció de la gestió prevista per als fems, assenyalant la quantia dels que s'han de destinar directament a la valoració agronòmica i les quanties dels que s'han de destinar a un tractament autoritzat.

4t Superfície agrícola o forestal perquè el productor utilitzi els fems i identificació de les parcel·les destinatàries, així com identificació dels operadors autoritzats als quals s'hagi lliurat el fem o, si s'escau, les instal·lacions de tractament autoritzades de destinació dels fems.

6. Quan n'hi hagi, Pla de benestar animal, d'acord amb el que estableix l'article 3 c) del Reial decret 348/2000, de 10 de març, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic la Directiva 98/58/CE, relativa a la protecció dels animals en les explotacions ramaderes.»

Article tercer. *Modificació del Reial decret 1053/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges bovines.*

El Reial decret 1053/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les granges bovines, queda modificat de la manera següent:

U. L'apartat 2 de l'article 4 queda modificat de la manera següent:

«2. Qui tingui la condició de titular de l'explotació ha de complir les obligacions que estableix l'article 3 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril, pel qual s'estableixen les bases de desplegament de la normativa de la Unió Europea de sanitat animal, pel que fa a les obligacions de vigilància del titular de l'explotació.

El titular d'explotació de les explotacions ha de vetllar perquè la visita zoonosolària es dugui a terme d'acord amb els articles 4 i 5 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.

El titular de l'explotació pot disposar voluntàriament d'un professional veterinari d'explotació d'acord amb el que estableixen els articles 7 i 8 del Reial decret 346/2025, de 22 d'abril.»

Dos. Els apartats 1 a 3 de la lletra e) de l'apartat 3 de l'article 7 queden redactats com segueix, i s'afegeix un nou apartat 4, amb la redacció següent:

«1. Ensinistrar els animals, durant el període mínim indispensable per ensinistrar-los. No està permès l'ús dels aparells esmentats en femelles gestants i durant el període perinatal.

2. Obtenir semen. La utilització d'aparells que produeixen descàrregues elèctriques amb aquesta finalitat l'ha de fer personal format específicament, sota la supervisió d'un professional veterinari.

3. Mantenir els animals en un espai determinat mitjançant tanques virtuals.

4. Mantenir els animals en un espai determinat mitjançant tanques tradicionals.

Per fer ús de les excepcions que preveuen els apartats 1 a 3 de la lletra e), un professional veterinari ha de supervisar les condicions i els paràmetres d'ús dels equips, incloent-hi l'ajust per a cada animal si fos necessari i, en cas que hi hagi un pla de benestar animal, ho ha de reflectir en aquest.»

Tres. Se suprimeix l'apartat 2 de l'article 9.

Quatre. L'annex III queda redactat de la manera següent:

«ANNEX III

Contingut mínim del sistema integral de gestió de les explotacions bovines

1. Establiment de responsabilitats i competències dins de l'explotació, inclòs el professional veterinari d'explotació, en cas que se'n disposi.

2. Pla de manteniment de les instal·lacions.

3. Pla de formació en matèria de benestar animal, medi ambient, bioseguretat, sanitat, higiene i maneig dels animals i resistència als tractaments, incloses les resistències antimicrobianes i les seves conseqüències.

4. Pla de gestió de residus no sanitaris.

5. Pla de gestió ambiental i de lluita contra el canvi climàtic:

a) Mesures per a l'optimització de l'ús d'aigua i energia.

b) Mesures per al control de sorolls, partícules, pols i olors.

c) Pla de producció i gestió de fem. Aquest pla ha d'incloure, com a mínim, les qüestions següents:

1r Sistema de recollida i instal·lacions previstes per a l'emmagatzematge dels fems.

2n Producció anual estimada de fems.

3r Descripció de la gestió prevista per als fems, assenyalant la quantia dels que s'han de destinar directament a la valoració agronòmica i les quanties dels que s'han de destinar a un tractament autoritzat.

4t Superfície agrícola o forestal perquè el productor utilitzi els fems i identificació de les parcel·les destinatàries, així com identificació dels operadors autoritzats als quals s'hagi lliurat el fem o, si s'escau, les instal·lacions de tractament autoritzades de destinació dels fems.

6. Quan n'hi hagi, Pla de benestar animal d'acord amb el que estableix l'article 3.c) del Reial decret 348/2000, de 10 de març, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic la Directiva 98/58/CE, relativa a la protecció dels animals en les explotacions ramaderes.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor el dia 1 de juny de 2025.

Madrid, 22 d'abril de 2025.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA